

$$\leq \|\vec{x}\|^2 + 2\|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| + \|\vec{y}\|^2 = (\|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|)^2$$

Άρα $\|\vec{x} + \vec{y}\|^2 \leq (\|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|)^2 \Rightarrow \|\vec{x} + \vec{y}\| \leq \|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|$

Γίνεται στα $\|\vec{x} + \vec{y}\| = \|\vec{x}\| + \|\vec{y}\| \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \{\vec{x}, \vec{y}\} \text{ λ.ε (άσκησις)}$

02/04/2019

Αν $\vec{x}, \vec{y} \in \mathbb{R}^n, \vec{x} \neq \vec{0} \neq \vec{y}$, τότε η γωνία $\vartheta = \angle(\vec{x}, \vec{y})$ είναι η
 μοναδική γωνία ϑ ($\vartheta \in [0, 2\pi]$) έτσι ώστε:

$$\cos(\vartheta) = \frac{\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle}{\|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\|}$$

Πότε τα διανύσματα $\vec{x}, \vec{y}$ καλούνται κάθετα?

Απάντηση: Αν $\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = 0$, δηλαδή ισχύει $\vartheta = \angle(\vec{x}, \vec{y}) = \frac{\pi}{2}$

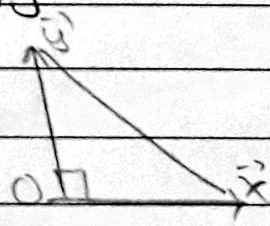
Από τώρα και στο εξής θα γράφουμε:

$$\vec{x} \perp \vec{y} \Leftrightarrow \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = 0 \Leftrightarrow \cos(\angle(\vec{x}, \vec{y})) = 0 \Leftrightarrow \angle(\vec{x}, \vec{y}) = \frac{\pi}{2}$$

Παρατήρηση: ① $\|\vec{x} + \vec{y}\|^2 = \langle \vec{x} + \vec{y}, \vec{x} + \vec{y} \rangle =$
 $= \langle \vec{x}, \vec{x} \rangle + \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle + \langle \vec{y}, \vec{x} \rangle + \langle \vec{y}, \vec{y} \rangle =$
 $= \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 + 2\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle$

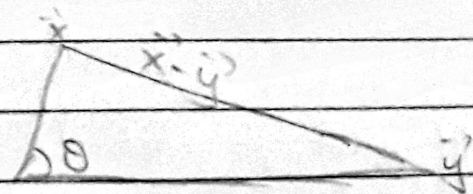
Άρα $\vec{x} \perp \vec{y} \Leftrightarrow \|\vec{x} + \vec{y}\|^2 = \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2$

Πυθαγόρειο Θεώρημα

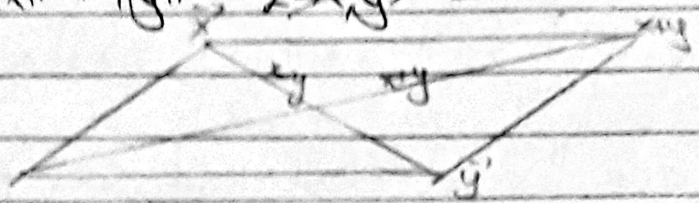
② $\|\vec{x} - \vec{y}\|^2 = \langle \vec{x} - \vec{y}, \vec{x} - \vec{y} \rangle =$
 $= \langle \vec{x}, \vec{x} \rangle - \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle - \langle \vec{y}, \vec{x} \rangle + \langle \vec{y}, \vec{y} \rangle =$
 $= \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 - 2\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle =$
 $= \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 - 2\|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \cos(\vartheta)$

Νόμος συνημιτόνου

$$\begin{aligned} \textcircled{3} \quad \|\vec{x} + \vec{y}\|^2 + \|\vec{x} - \vec{y}\|^2 &= \langle \vec{x} + \vec{y}, \vec{x} + \vec{y} \rangle + \langle \vec{x} - \vec{y}, \vec{x} - \vec{y} \rangle \\ &= \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 + 2\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle + \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 - 2\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = \\ &= 2\|\vec{x}\|^2 + 2\|\vec{y}\|^2 \end{aligned}$$

Νόμος παραλληλογράμμου

Πότε $\vec{x} \perp \vec{y}$; (Πότεν νότε το παραλληλόγραμμο είναι ορθογώνιο?)
 Πότεν νότε το παραλληλόγραμμο με πλευρές τα $\vec{x}, \vec{y}$ είναι ορθογώνιο.

Όταν $\|\vec{x} - \vec{y}\|^2 = \|\vec{x} + \vec{y}\|^2$

$$\textcircled{4} \quad \langle \vec{x} + \vec{y}, \vec{x} - \vec{y} \rangle = 0 \quad \Leftrightarrow \vec{x} + \vec{y} \perp \vec{x} - \vec{y}$$

$$\begin{aligned} \langle \vec{x}, \vec{x} \rangle - \langle \vec{x}, \vec{y} \rangle + \langle \vec{y}, \vec{x} \rangle - \langle \vec{y}, \vec{y} \rangle &= 0 \\ \Leftrightarrow \|\vec{x}\|^2 - \|\vec{y}\|^2 &= 0 \quad \Leftrightarrow \|\vec{x}\|^2 = \|\vec{y}\|^2 \\ \Leftrightarrow \|\vec{x}\| &= \|\vec{y}\| \end{aligned}$$

$\Leftrightarrow$ Το παραλληλόγραμμο με πλευρές τα $\vec{x}, \vec{y}$ είναι ραβδος

Εφαρμογή 1 $(\mathbb{R}^n, \langle \cdot, \cdot \rangle)$, $\forall \vec{x} = (x_1, \dots, x_n)$
 $\forall \vec{y} = (y_1, \dots, y_n)$

$$\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle = x_1 y_1 + \dots + x_n y_n$$

$$|\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle| \leq \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \quad \Leftrightarrow |x_1 y_1 + \dots + x_n y_n| \leq \sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2} \cdot \sqrt{\sum_{i=1}^n y_i^2}$$

$$\|\vec{x} + \vec{y}\| \leq \|\vec{x}\| + \|\vec{y}\| \quad \Leftrightarrow \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i + y_i)^2} \leq \sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2} + \sqrt{\sum_{i=1}^n y_i^2}$$

2 $(\mathbb{R}_n \mathbb{E}3, \langle \cdot, \cdot \rangle)$, $\langle P(t), Q(t) \rangle = \int_a^b P(t) \cdot Q(t) dt$

$$\left| \int_a^b P(t) Q(t) dt \right| \leq \sqrt{\int_a^b P(t)^2 dt} \cdot \sqrt{\int_a^b Q(t)^2 dt}$$

Άσκηση: Αντίστοιχα Minkowski : $(\mathbb{R}_n \mathbb{E}3, \langle \cdot, \cdot \rangle)$

Πρόταση: Αν $\bar{x}_1, \bar{x}_2, \dots, \bar{x}_n$ μη μηδενικά διανύσματα σε έναν Ευκλείδειο χώρο $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ και τα οποία είναι αλληλοκάθετα $\forall i, j = 1, \dots, n : i \neq j \Rightarrow \bar{x}_i \perp \bar{x}_j$. Τότε: $\{\bar{x}_1, \dots, \bar{x}_n\}$ Γ.Α

Απόδειξη: Επαγωγή στο πλήθος n των διανυσμάτων $\bar{x}_1, \dots, \bar{x}_n$:

- Αν $n=1$, τότε $\bar{x}_1 \neq \vec{0}$ και άρα το $\{\bar{x}_1\} = \Gamma.A$
- Επαγωγική υπόθεση: $n-1$ το πλήθος μη-μηδενικά και αλληλοκάθετα διανύσματα είναι Γ.Α

• Πενultima περίπτωση: Έστω $\lambda_1 \bar{x}_1 + \dots + \lambda_{n-1} \bar{x}_{n-1} + \lambda_n \bar{x}_n = \vec{0} \Rightarrow$
 $\Rightarrow \lambda_1 \langle \bar{x}_1, \bar{x}_n \rangle + \lambda_2 \langle \bar{x}_2, \bar{x}_n \rangle + \dots + \lambda_{n-1} \langle \bar{x}_{n-1}, \bar{x}_n \rangle + \lambda_n \langle \bar{x}_n, \bar{x}_n \rangle = 0$
 $\Rightarrow \lambda_n \|\bar{x}_n\|^2 = 0$ } $\lambda_n = 0$
 $\bar{x}_n \neq \vec{0} \Rightarrow \|\bar{x}_n\|^2 \neq 0$

Τότε $\lambda_1 \bar{x}_1 + \dots + \lambda_{n-1} \bar{x}_{n-1} = \vec{0}$.

Από την επαγωγική υπόθεση $\Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = \dots = \lambda_{n-1} = 0$

Επειδή και $\lambda_n = 0$, έπεται ότι τα $\bar{x}_1, \dots, \bar{x}_n$ είναι Γ.Α

Ορισμός: Μια βάση $\beta = \{\bar{e}_1, \dots, \bar{e}_n\}$ του Ευκλείδειου χώρου $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ καλείται ορθογώνια $\Leftrightarrow 1 \leq i \neq j \leq n : \bar{e}_i \perp \bar{e}_j$, δηλαδή $\langle \bar{e}_i, \bar{e}_j \rangle = 0$

Η βάση β καλείται μοναδιαία $\Leftrightarrow \forall i = 1, \dots, n : \|\bar{e}_i\| = 1$

Η βάση β καλείται ορθοκανονική (ΟΚ) $\Leftrightarrow \beta$ είναι ορθογώνια και κανονική.

Ισοδυναμία: $\forall i, j = 1, \dots, n : \langle \bar{e}_i, \bar{e}_j \rangle = \delta_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{αν } i=j \\ 0, & \text{αν } i \neq j \end{cases}$

Παράδειγμα 1 $(\mathbb{R}^n, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ και $\beta = \{\bar{e}_1 = (1, 0, \dots, 0), \dots, \bar{e}_n = (0, \dots, 0, 1)\}$

$\langle \bar{e}_i, \bar{e}_j \rangle = \langle (0, \dots, \underset{i\text{-θέση}}{1}, \dots, 0), (0, \dots, \underset{j\text{-θέση}}{1}, \dots, 0) \rangle = \delta_{ij}, 1 \leq i, j \leq n$

Άρα η β είναι ορθοκανονική.

2 $(\mathbb{R}_x \mathbb{I}t, \langle \cdot, \cdot \rangle)$, $\langle P(t), Q(t) \rangle = \int_a^b P(t) \cdot Q(t) dt$

Κανονική βάση του $\mathbb{R}_x \mathbb{I}t$ είναι η $\beta = \{1, t, t^2\}$

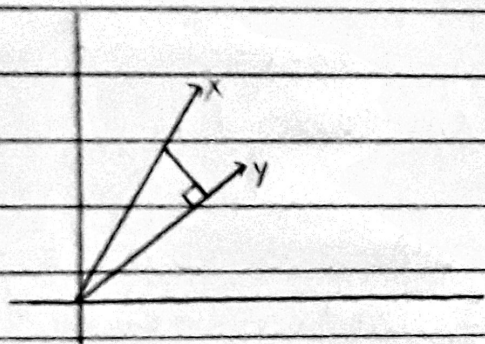
$$\langle L, t \rangle = \int_0^1 L \cdot t \, dt = \int_0^1 t \, dt = \frac{1}{2} \neq 0$$

Άρα α και β δεν είναι ορθοκανονική.

→ Πρόβλημα: Έχει κάθε Ευκλείδειος χώρος πεπερασμένης διάστασης ορθοκανονική βάση?

Απάντηση: Ναι.

Εστώ $(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ Ευκλείδειος χώρος και $\dim E = n < \infty$. Σύμφωνα με την προηγούμενη πρόταση, αρκεί να βρούμε n το πλήθος μοναδικά και ανά δύο κάθετα διανύσματα. Αυτό θα γίνει με την διαδικασία Gram-Schmidt.

Θεωρούμε διανύσματα $\vec{x}, \vec{y}, \lambda \in \mathbb{R}$
 έτσι ώστε $\vec{x} - \lambda \vec{y} \perp \vec{y} \Rightarrow$

$$\Rightarrow \lambda = \frac{\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle}{\langle \vec{y}, \vec{y} \rangle}$$

Ορισμός: Αν $\vec{x}, \vec{y} \in E$ και $\vec{y} \neq \vec{0}$, τότε η ορθογώνια προβολή του $\vec{x}$ στο $\vec{y}$ είναι το διάνυσμα $\Pi_{\vec{y}}(\vec{x}) = \vec{x} - \frac{\langle \vec{x}, \vec{y} \rangle}{\langle \vec{y}, \vec{y} \rangle} \cdot \vec{y}$

Διαδικασία Gram-Schmidt κατασκευής ορθογώνιας και ορθοκανονικής βάσης του E , ξεκινώντας από μια βάση του χώρου E .

Εστώ $\{\vec{x}_1, \vec{x}_2, \dots, \vec{x}_n\}$ Γ.Α σύνολο διανυσμάτων στον E . Θα κατασκευάσουμε ένα ορθογώνιο σύνολο μη-μηδενικών διανυσμάτων $\{\vec{y}_1, \dots, \vec{y}_n\}$.

Βήμα 1: Θετούμε $\bar{y}_1 = \bar{x}_1$

Βήμα 2: Θετούμε $\bar{y}_2 = \bar{x}_2 - \Pi_{y_1}(\bar{x}_2)$

Βήμα 3: Θετούμε $\bar{y}_3 = \bar{x}_3 - \Pi_{y_1}(\bar{x}_3) - \Pi_{y_2}(\bar{x}_3)$

Βήμα κ: Θετούμε $\bar{y}_k = \bar{x}_k - \Pi_{y_1}(\bar{x}_k) - \Pi_{y_2}(\bar{x}_k) - \dots - \Pi_{y_{k-1}}(\bar{x}_k)$,
 $1 \leq k \leq n$

Παρατήρηση: Το σύνολο $\{\bar{y}_1, \dots, \bar{y}_n\}$ είναι ορθογώνιο και αποτελείται από μη-μηδενικά διανύσματα τα οποία $\{\bar{y}_1, \dots, \bar{y}_n\}$ είναι μια ορθογώνια βάση του E .

Θέτοντας $\bar{e}_i = \frac{\bar{y}_i}{\|\bar{y}_i\|}$, $1 \leq i \leq n$, έπεται ότι το σύνολο

$\beta = \{\bar{e}_1, \dots, \bar{e}_n\}$ είναι ορθοκανονική βάση του E